

ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΜΑΡΤΙΟΥ 2021

ΤΑΞΗ: Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Α1. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

[22] Την επόμενη νύχτα ο Λύσανδρος τα ξημερώματα έδωσε σήμα να επιβιβάζονται στα πλοία, αφού γευματίσουν, και, αφού προετοίμασε τα πάντα για ναυμαχία και κρέμασε παραπετάσματα στα πλάγια των πλοίων, προειδοποίησε να μην κινηθεί κανείς από την παράταξή του ούτε να ανοιχτεί στο πέλαγος.

[23] Και οι Αθηναίοι, όταν ανέτειλε ο ήλιος, παρατάχθηκαν στο λιμάνι σε μέτωπο, σαν σε ναυμαχία. Αλλά επειδή ο Λύσανδρος δεν έβγαζε τα πλοία του από το λιμάνι και ήταν αργά, επέστρεψαν πάλι στους Αιγός Ποταμούς.

[24] Ο Λύσανδρος διέταξε τα πιο γρήγορα από τα πλοία του να ακολουθήσουν τους Αθηναίους, και όταν βγουν στη στεριά, αφού δουν τι κάνουν, να επιστρέψουν και να ανακοινώσουν σε αυτόν. Και δεν επέτρεψε να αποβιβαστούν από τα πλοία παρά μόνο αφού αυτά ήρθαν. Και αυτά τα έκανε για τέσσερις μέρες και οι Αθηναίοι έπλεαν εναντίον τους. [...]

[27] Ο Λύσανδρος, όταν ήταν η πέμπτη μέρα από τότε που οι Αθηναίοι έπλεαν εναντίον του, είπε σε αυτούς που τους ακολουθούσαν με εντολή του, όταν τους δουν να έχουν αποβιβαστεί στη στεριά και να έχουν διασκορπιστεί στη Χερσόνησο (το οποίο έκαναν πολύ περισσότερο από μέρα σε μέρα και επειδή αγόραζαν τα τρόφιμα από μακριά και επειδή περιφρονούσαν τον Λύσανδρο, γιατί δεν έπλεε εναντίον τους), επιστρέφοντας με τα πλοία προς αυτόν να σηκώσουν ασπίδα στη μέση της απόστασης. Και αυτοί έκαναν αυτά, όπως πρόσταξε.

Α2. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ

[3] Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις τῆς Παράλου ἀφικομένης νυκτὸς ἐλέγετο ἡ συμφορὰ, καὶ οἰμωγὴ ἐκ τοῦ Πειραιῶς διὰ τῶν μακρῶν τειχῶν εἰς ἄστὺ διήκεν, ὃ ἕτερος τῶ ἑτέρῳ παραγγέλλων· ὥστ' ἐκείνης τῆς νυκτὸς **οὐδεὶς** ἐκοιμήθη, οὐ μόνον **τοὺς ἀπολωλότας** πενθοῦντες, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἔτι αὐτοὶ ἑαυτούς, πείσεσθαι νομίζοντες οἷα ἐποίησαν Μηλίους τε Λακεδαιμονίων ἀποίκους ὄντας, κρατήσαντες πολιορκίᾳ, καὶ Ἰστιαίας καὶ Σκιωναίους καὶ Τορωναίους καὶ Αἰγινήτας καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν Ἑλλήνων.

[4] Τῇ δ' ὑστεραία ἐκκλησίαν ἐποίησαν, ἐν ἣ ἔδοξε τοὺς τε λιμένας ἀποχωῶσαι πλὴν ἐνὸς καὶ τὰ τείχη εὐτρεπίζειν καὶ φυλακὰς ἐφιστάναι καὶ τᾶλλα πάντα ὡς εἰς πολιορκίαν παρασκευάζειν τὴν πόλιν.

[20] Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔφασαν πόλιν Ἑλληνίδα ἀνδραποδιεῖν μέγα ἀγαθὸν εἰργασμένην ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις γενομένοις τῇ Ἑλλάδι, ἀλλ' ἐποιοῦντο εἰρήνην ἐφ' ᾧ τὰ τε μακρὰ τεῖχη καὶ τὸν Πειραιᾶ καθελόντας καὶ τὰς ναῦς πλὴν δώδεκα παραδόντας καὶ τοὺς φυγάδας καθέντας τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον νομίζοντας Λακεδαιμονίοις ἔπεσθαι καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν ὅποι ἂν ἠγῶνται.

[21] Θηραμένης δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ πρέσβεις ἐπανέφερον ταῦτα εἰς τὰς Ἀθήνας. Εἰσιόντας δ' αὐτοὺς ὄχλος περιεχεῖτο πολὺς, φοβούμενοι μὴ ἄπρακτοι ἦκοιεν· οὐ γὰρ ἔτι ἐνεχώρει μέλλειν διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπολλυμένων τῷ λιμῷ.

B. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B.1. Να μεταφράσετε την παράγραφο 20.

(Μονάδες 30)

B.2. Σε ποιες ενέργειες προέβησαν οι Αθηναίοι μετά την ανακοίνωση των γεγονότων στους Αιγός Ποταμούς; Πώς αποδίδει λεξιλογικά ο Ξενοφών αυτές τις ενέργειες; (§3-4)

(Μονάδες 10)

B.3. Να παρουσιάσετε και να αξιολογήσετε τους όρους της συνθήκης ειρήνης που πρότειναν οι Λακεδαιμόνιοι στους Αθηναίους (§20).

(Μονάδες 10)

B.4. Να περιγράψετε το σχέδιο του Λυσάνδρου, όπως αυτό περιγράφεται στο απόσπασμα των παραγράφων 22-23-24-27.

(Μονάδες 10)

B.5. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες περιόδους ως σωστές ή λανθασμένες:

α. Ο Ξενοφών επηρεάστηκε από το πρότυπο ζωής που πρόβαλε ο Σ / Λ Σωκράτης.

β. Ο Ξενοφών εντυπωσιάστηκε από την προσωπικότητα του Αγησιλάου Σ / Λ και τον ακολούθησε μαζί με τον σπαρτιατικό στρατό στη μάχη της Κορώνειας.

γ. Είναι εύκολη η ειδολογική και χρονολογική κατάταξη των έργων του Σ / Λ Ξενοφώντος.

δ. Η συγγραφική παραγωγή του Ξενοφώντος ξεκίνησε ήδη από τα χρόνια Σ / Λ του Πελοποννησιακού Πολέμου.

ε. Τα «Έλληνικά» του Ξενοφώντος αποτελούν τη σπουδαιότερη πηγή για Σ / Λ τα γεγονότα της περιόδου 411-362 π.Χ.

(Μονάδες 10)

Γ. ΛΕΞΙΛΟΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Να βρείτε στο κείμενο (§3-4) που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **ανυπόφορος, καταγγελία, απώλεια, προσποίηση, δόγμα.**

β) Για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου, να γράψετε ένα **σύνθετο ομόρριζο ουσιαστικό** της Νέας Ελληνικής: **πόλιν, ειρήνην, ναῦς, φίλον, γῆν.**

(Μονάδες 10)

Δ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Να γράφουν οι τύποι που ζητούνται:

ἄστν (αιτιατική πληθυντικού) :

λιμένας (δοτική πληθυντικού) :

αὐτόν (ίδια πτώση στον άλλο αριθμό) :

πρέσβεις (γενική ενικού) :

πλήθος (ονομαστική πληθυντικού):

β) Να γράφουν οι τύποι που ζητούνται στη φωνή που βρίσκονται:

καλεῖν (γ' ενικό Προστακτικής Ενεστώτα) :

ἐκέλευον (γ' πληθυντικό, οριστικής Παθητικού Αορίστου Α'):

ἀντέλεγον (α' ενικό οριστικής Παρακειμένου) :

ἤγῶνται (β' ενικό οριστικής Ενεστώτα) :

ἐπανάφερον (β' ενικό Ευκτικής Αορίστου Β'):

(Μονάδες 10)

Ε. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

α) Να αναγνωριστεί ο συντακτικός ρόλος των υπογραμμισμένων λέξεων του κειμένου: **οὐδείς, τούς ἀπολωλότας, ἀποχῶσαι, τά τείχη, ἀνδραποδεῖν, μεγίστοις, ειρήνην, κατά γῆν.**

(Μονάδες 8)

β) Να αναγνωριστεί το είδος, ο σύνδεσμος εισαγωγής και ο συντακτικός ρόλος της παρακάτω δευτερεύουσας: **«μή ἄπρακτοι ἦκοιεν».**

(Μονάδες 2)

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ !!!